

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Sžp/12/2013
Identifikačné číslo spisu:	8012200437
Dátum vydania rozhodnutia:	20.08.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Milučký
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:8012200437.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: T. E., B. Z. C., ul. V. č. XXX/XX, proti žalovanému: Okresný úrad Prešov, odbor výstavby a bytovej politiky, Nám. mieru 3, Prešov, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Krajského stavebného úradu Prešov č. 2012-364/1284-2/SP-KK zo dňa 16. apríla 2012, konajúc o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č.k. 3S/49/2012-29 zo dňa 17. decembra 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Prešove č.k. 3S/49/2012-29 zo dňa 17. decembra 2012 z r u š u j e.

Najvyšší súd Slovenskej republiky žalobcu o d k a z u j e na Centrum právnej pomoci so sídlom Humenné, Lipová 1, 066 01 Humenné.

Odôvodnenie

Krajský súd v Prešove napadnutým uznesením zastavil konanie vedené na Krajskom súde v Prešove pod sp.zn. 3S/49/2012, a to podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.), z dôvodu, že žalobca na výzvu súdu nepredložil plnomocenstvo na zastupovanie v konaní advokátom, ani doklad o tom, že sám má právnické vzdelanie a ani nepožiadal o ustanovenie zástupcu z radov advokátov. Žalobca vo svojom podaní vyjadril len súhlas s konaním bez prítomnosti advokáta. Keďže ide o konanie, v ktorom je zastúpenie žalobcu advokátom zo zákona povinné, súd konanie zastavil.

Uznesenie krajského súdu napadol žalobca odvolaním, v ktorom uviedol, že podal žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu vo veci vydaného stavebného povolenia. Súd prvého stupňa napriek priloženým písomným dôkazom uznesením konanie zastavil s odôvodnením, že v konaní nepredložil plnomocenstvo na zastupovanie advokátom. Krajský súd jeho návrh však nerešpektoval a konanie zastavil. Vo svojom odvolaní uviedol, že spolu s manželkou je na dôchodku, jeho dôchodok predstavuje 411,30 € a dôchodok manželky 215,30 € a nemôže si dovoliť platiť advokáta. Na základe uvedených skutočností navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) uznesenie krajského súdu o zastavení konania ako nezákonné zrušil. Uviedol tiež, že nevie, či spĺňa podmienky na ustanovenie advokáta. Spolu s odvolaním doložil súdu samostatné splnomocnenie pre

advokáta, aby ho v konaní zastupoval.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní žalobcu (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p., § 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa je potrebné zrušiť a žalobcu odkázať na Centrum právnej pomoci, a to z nasledovných dôvodov :

Podľa § 247 ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 250a O.s.p. žalobca musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý zaňho na súde koná; to neplatí vo veciach, v ktorých je daná vecná príslušnosť okresného súdu, alebo ak ide o preskúmanie rozhodnutia a postupu vo veciach zdravotného poistenia, sociálneho zabezpečenia vrátane nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia, štátnych sociálnych dávok, sociálnej pomoci a poistenia v nezamestnanosti, aktívnej politiky trhu práce a garančného fondu, poskytovania zdravotnej starostlivosti, vo veciach priestupkov a vo veciach azylu a doplnkovej ochrany.

Podľa § 250d ods. 3 O.s.p. súd uznesením konanie zastaví, ak sa žaloba podala oneskorene, ak ju podala neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmavania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby, alebo ak žalobca nie je zastúpený podľa § 250a alebo ak žaloba bola vzatá späť (§ 250h ods. 2). Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa § 30 O.s.p. účastníka, ktorý požiada o ustanovenie advokáta a u ktorého sú predpoklady, aby bol oslobodený od súdnych poplatkov, súd odkáže na Centrum právnej pomoci. O tejto možnosti súd účastníka poučí.

Podľa § 41 ods. 2 O.s.p. každý úkon posudzuje súd podľa jeho obsahu, aj keď je úkon nesprávne označený.

Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalobca podal žalobu na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia bývalého Krajského stavebného úradu v Prešove. Uznesením krajského súdu bol žalobca vyzvaný na doplnenie náležitostí podania a na predloženie plnomocenstva na zastupovanie v konaní advokátom, alebo na predloženie dokladu, že sám má právnické vzdelanie. V odpovedi na predmetnú výzvu žalobca okrem iného poukázal na celkový skutkový stav danej veci. Na základe uvedených skutočností, krajský súd konanie vo veci zastavil z dôvodu, že žalobca nie je zastúpený advokátom a sám nemá právnické vzdelanie.

Dôvodom pre zastavenie konania bola skutočnosť, že žalobcovi bola doručená výzva krajského súdu v súlade s § 250a O.s.p. na predloženie splnomocnenia pre advokáta na zastupovanie žalobcu v tomto konaní, s poučením o možnosti zastavenia konania v prípade nepredloženia plnomocenstva pre advokáta. Výzvu žalobca prevzal do vlastných rúk, avšak plnomocenstvo pre advokáta v lehote stanovenej krajským súdom, nepredložil. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na ustanovenie § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p., ktorý odkazuje na použité prvej, tretej a štvrtej časti O.s.p., ak nie je v piatej časti ustanovené inak. V správnom súdnictve (piata časť O.s.p.) je v ustanovení § 250a O.s.p. vyjadrená zásada, podľa ktorej musí byť žalobca v konaní zastúpený advokátom, ak sám nemá právnické vzdelanie, alebo právnické vzdelanie nemá jeho zamestnanec. V prejednávanom prípade je zastúpenie advokátom je povinné. Uvedené ustanovenie § 250a O.s.p. nemá za cieľ skomplikovať prístup k súdom, ale poskytnúť účastníkom kvalifikovanú právnu pomoc, keďže v rámci správneho súdnictva sa

posudzuje zákonnosť rozhodnutí, teda sú riešené len právne otázky. Nedoloženie splnomocnenia pre advokáta je preto dôvodom na zastavenie konania a žalobca si musí uvedomiť, že krajský súd nepostupoval contra legem, keď konanie na krajskom súde vzhľadom na uvedené skutočnosti zastavil.

Senát odvolacieho súdu preskúmal podané odvolanie žalobcu, a preto v zmysle § 41 ods. 2 O.s.p. bolo potrebné posúdiť ho podľa obsahu, a preto dospel odvolací súd k záveru, že z podaného odvolania možno vyvodiť i záver, že v danom prípade ide o žiadosť žalobcu o ustanovenie advokáta. Rozhodnutie stavebného úradu, ktoré žalobca napadol na súde je možné preskúmať len podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. v rámci správneho súdnictva, kde sa vyžaduje povinné zastúpenie advokátom. Z uvedeného vyplýva, že v danej veci je možné ďalej postupovať len dvoma spôsobmi - buď žalobca bude zastúpený advokátom, či už prostredníctvom inštitúcie, a to Centra právnej pomoci alebo udelí splnomocnenie inému advokátovi, avšak ak žalobca neudelí plnomocenstvo žiadnemu advokátovi, súd nemá inú možnosť, ako konanie o preskúmanie predmetného administratívneho rozhodnutia zastaviť.

Novela vykonaná zákonom č. 332/2011 Z.z. s účinnosťou od 1. januára 2012 odňala súdom rozhodovaciu právomoc ustanovovať účastníkovi zástupcu na účely poskytovania kvalifikovanej právnej pomoci. Túto právomoc preniesla na Centrum právnej pomoci.

Vzhľadom na striktnú právnu úpravu (§ 6b zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi v znení neskorších predpisov) sa senátu odvolacieho súdu javilo účelnejšie, aby si podklady zabezpečoval orgán, v ktorého kompetencii je rozhodnutie, teda Centrum právnej pomoci. Z uvedeného dôvodu senát najvyššieho súdu nezisťoval osobné a majetkové pomery žiadateľa, ale priamo ho odkázal na Centrum právnej pomoci, ktoré rozhodne o jeho žiadosti a splnení predpokladov.

Centrum právnej pomoci je potrebné požiadať o poskytnutie právnej pomoci písomne na predpísanom tlačíve. Tlačívo je možné si vyzdvihnúť osobne v kanceláriách centra alebo bude na požiadanie zaslané. Tlačívo je tiež možné nájsť na internetovej stránke Centra právnej pomoci - www.centrumpravnejpomoci.sk a na internetovej stránke Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky - www.justice.gov.sk. Túto žiadosť je potom potrebné zaslať na poštovú adresu niektorej z kancelárií Centra právnej pomoci, podľa trvalého pobytu. V tomto prípade ide o Kanceláriu Centra právnej pomoci v Humennom, Lipová 1, 066 01 Humenné, email: info.he@centrumpravnejpomoci.sk, tel.č. 057/242 00 11. O nároku na poskytnutie právnej pomoci rozhodne centrum do 30 dní po doručení riadne vyplnenej a dokladmi doloženej žiadosti.

Žalobca je zároveň povinný oboznámiť Krajský súd v Prešove o tom, ako Centrum právnej pomoci rozhodlo o jeho podanej žiadosti.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.